

som næst de berørte Forhold staar for mig som Kardinalpunkter. Det ene er dette, at den uhindrede Udnyttelse af det danske Samfund, der nu foregaar fra Skibsfartens Side, i Virkeligheden foregriber det, som Samfundet, som Regeringen, som Staten maatte ønske at gøre i Fremtiden. Vi ser jo, at der stadig finder et Spil Sted paa Børsen, og den Nedgang i Tonnagen, som desværre næsten daglig finder Sted, kan meget let sætte Resultat i en yderligere Stigning af Kursen paa Dampskibspapirer. Og hvad vil dette igen betyde? Jeg har nævnt det tidligere fra denne Talerstol, men det kan ikke siges for ofte, at høje Kurser til en vis Grad vil gøre det vanskeligt for Staten senere, hvis den finder Anledning dertil, at gribe ind og tage Haand i Hanke med Skibsfarten og med de Fragter, der skal betales. Der er ingen Tvivl om, at i hvert Fald Aktionærerne og Rederne vil forlange, at den Pris, de har betalt for deres Aktier, skal kunne forrentes gennem den Fragt, der betales — de vil i alt Fald forlange det. Den højtærede Indenrigsminister protesterede i sin Tid her fra Talerstolen mod denne Tanke, men man kan ikke se bort fra, at en Ordning i hvert Fald vil vanskeliggøres, naar der er betalt overdrevne Priser for Skibsaktierne og dermed for Skibene. Og dette er et alvorligt Forhold — det er alvorligt ikke blot under Krigssituationen, men det vil utvivlsomt blive alvorligt længe efter dennes Afslutning. Jeg føler mig ganske overbevist om, at de Kalamiteter, med hvilke vi her arbejder — jeg tænker hermed ikke paa Torpederingerne, men paa de eksorbitante Fragter, der betales — vil fortsættes længe efter Krigen. Der er ingen Tvivl om, at den Afgang i Tonnagen, der har fundet Sted, i Forbindelse med den Omstændighed, at man efter Krigen utvivlsomt vil have Brug for en uhyre Udveksling af Varer, efter at Vareudvekslingen i 3, maaske 4 eller 5 Aar har været bragt ind i et ganske enkelt og specielt Spor, vil bevirke, at der vil kunne opnaas ganske overordentlig høje Fragter i mange Aar efter Fredsslutningen, hvis der ikke fra Statens Side sker en Regulering af dette Forhold. Af denne Grund er jeg overordentlig ked af, at der ikke forlængst fra Regeringens Side er truffet en eller anden Foranstaltning, der sigtede til at begrænse den Kursstigning, som dels har fundet Sted, dels kan be-
frygtes.

Endelig ønsker jeg at omtale et Punkt,

hvor jeg er i højeste Grad ilde berørt af, hvad der i Øjeblikket gaar for sig fra Skibsfartens Side. Naar vi, der ikke er Socialdemokrater, hidtil paa Vælgermøder og andre offentlige Møder, hvor vi skulde tale om dansk Politik, har mødt Ønsker fra socialdemokratisk Side om, at man skulde gaa over til Statssocialisme, gaa over til at lade det private Initiativ i Næringslivet afløses af Statsdrift, har vi begrundet vort Standpunkt derimod med dette, at Initiativ, Forudseenhed, Opfindsomhed og administrativ Evne skulde kunne finde sin Belønning i en større Indkomst og i en Opsamling af Kapital. Jeg frygter, at vi i Fremtiden fra socialdemokratisk Side vil se fremført — og desværre med en vis Ret —, at en Del af Kapitalisterne i Danmark under Forhold, der var skæbnesvangre for det hele danske Samfund, har fundet det formaalstjenligt at udbytte dette Samfund, ikke til Fordel for Personer, der var i Besiddelse af de Egenskaber, om hvilke jeg nu talte, men til Fordel for Fruer og Frøkener, Kontorister og andre unge Mennesker o. s. fr., Folk, der ikke samfundsmæssigt set gør Gavns Gerning. Det gør mig, som sagt, ondt, at nogle af de bedste Mænd i Landet er med til at fremme denne Bevægelse, er med til til en vis Grad at give Socialismen Vind i Sejlene.

Ud fra de Betragtninger, jeg her har fremsat, tillader jeg mig at opfordre den højtærede Regering til snarest at lade det foreliggende Lovforslag blive fulgt af andre Forholdsregler, der unddrager Rederne den suveræne Bestemmelsesret med Hensyn til, om og hvorledes vor Forbindelse med Udlandet skal opretholdes, som regulerer Betalingen for Skibsfartens Ydelser paa lignende Maade, som det er sket i andre Erhverv, og endelig for det tredie uopholdelig avertere Børsen under en eller anden Form ved Udtalelser af den højtærede Minister her fra denne Talerstol eller paa anden Maade om, at Regeringen vil træffe Foranstaltninger, der saavel for Krigsperioden som, om fornødent, efter denne vil regulere Skibsfartens Indtægtsforhold.

Jeg forstaar ikke den Frygt, der til forskellige Tider har fundet Udtryk fra Regeringens Side for at gaa til en Ordning, der ikke byggede paa Redernes frivillige Medvirkning. Jeg tror, at denne Frygt er ganske malplaceret. Dels er Rederivirksomheden i Virkeligheden ikke mere indviklet, end at man let kan finde den fornødne Sagkundskab til at støtte Regeringen i dens eventuelle Bestræbelser, men tillige kommer dertil dette — jeg føler mig i alt